ἀνακαλυπτομένην τῆς διοικήσεως, εἰς πᾶσαν σπατάλην ἐξελεγχομένην, εἰς πάντα νέον φόρον, εἰς πᾶσαν νέαν πίεσιν, εἰς πᾶσαν νέαν ἐπιστρατείαν, τὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Ἀνατολῇ; Διὰ τὴν θέσιν αὐτὴν ἐπεβάλομεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μας χρέος 500 ἑκατομμυρίων, ἐδέχθημεν τὴν ἀναγκαστικὴν κυκλοφορίαν, παρημελήσαμεν τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς γεφύρας μας, κατεδικάσαμεν τὸν πληθυσμὸν εἰς τὴν ἀναιμίαν καὶ τὴν νέαν γενεὰν εἰς τὴν ἀποκτήνωσιν, ὑπεβλήθημεν εἰς δεινὴν στρατολογίαν, ὑπέστημεν τὴν χωροφυλακήν, ἀπηρνήθημεν τὸ Σύνταγμα καὶ αὐτὸν τὸν ἀνθρωπισμὸν τοῦ πολίτου. Δὲν ἀρκοῦσι, πρὸς Θεοῦ! ταῦτα πάντα; Καὶ ἀφοῦ ἐφθάσαμεν εἰς ἕνα σταθμὸν μόλις πρὸ ἑνὸς ἔτους καὶ ἀφοῦ πρὸ ὀλίγων ἔτι μηνῶν χάρις εἰς τὴν παραφροσύνην σας, κύριε πρωθυπουργέ, διετρέξαμεν τὸν ἔσχατον κίνδυνον νὰ συγκρουσθῶμεν μὲ τὴν Τουρκίαν διὰ τὸ ζήτημα τῶν τσαρουχίων τοῦ Μίχου σας—διότι αὐτὴν τὴν σημασίαν πιστεύομεν νὰ εἶχε τὸ περίφημον μεθοριακὸν—δὲν μᾶς ἀφίνετε νὰ ἀναπνεύσωμεν, ἀφοῦ, ὡς λέγετε ἐν τῇ ἀγορεύσει σας, διατελεῖτε ἐν πλήρει εἰρήνῃ μὲ τὴν Τουρκίαν καὶ φέρετε, ὡς σᾶς εἶπεν ὁ κ. Δεληγιάννης, τῆς εἰρήνης αὐτῆς τὰ ἀδαμαντοκόλλητα σήματα ἐπὶ τοῦ στήθους σας, εὐρύστερνε πρωθυπουργέ; Μᾶς ἐπιβάλλετε μὲ 16 ἑκατομμύρια νέους φόρους, μὲ αὔξησιν 60 τοῖς ἑκατὸν εἰς τὰ βάρη μας καὶ μᾶς ἀπειλεῖτε ἀκόμη καὶ μὲ τὰς νέας ἀνάγκας τοῦ μέλλοντος *σταθεροῦ προϋπολογισμοῦ*;

Καὶ τί μᾶς προσφέρει ἀντὶ τούτων πάντων; Αὐθάδη διαβεβαίωσιν ὅτι ἡ ἐξαχρείωσις τῆς διοικήσεως θὰ ἐξακολουθῇ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, ἀποκρούσας ἐκεῖνο ὅπερ εἶπεν ὁ Σωτηρόπουλος ὅτι δὲν εὗρεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἤτοι τὴν πρόνοιαν περὶ βελτιώσεως τῶν εἰσπράξεων. Εἰς τὰ τοιαῦτα εἶναι εὐκολώτατος· ἀρκεῖ ὅτι ἔχει ὑπὲρ ἑαυτοῦ πλειοψηφίαν καλὰ χορτασμένην, καταβιβάσασαν ἑπομένως πρὸ πολλοῦ τὸν ἐγκέφαλον εἰς τὴν κοιλίαν. Μήπως, λέγει, οἱ οἰκονομικοὶ νόμοι τοῦ κ. Σωτηροπούλου δὲν ἔχουν τακτικὰ καθυστερήματα; ἄρα καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἡ ἰδία τακτικὴ θὰ ὑπερισχύῃ. Αἱ εἰσπράξεις πάντοτε θὰ καθυστερῶνται, χάρις εἰς τὴν κακοδιοικησίαν, καὶ νέοι φόροι θὰ ἐπιβάλλωνται, ἀναπληροῦντες τὰ ἐκ τῶν εἰσπράξεων ἐλλείμματα. Οἱ δυνάμενοι νὰ μὴ πληρόνωσι τοὺς φόρους των, οἱ ἔχοντες χαμοθεόν, δὲν θὰ πληρόνουν· ἀλλὰ διὰ τοῦτο, μὴν ἀπελπίζεσθε θὰ ἐπιβάλλωνται φόροι ἐπ' ἐκείνων οἵτινες δὲν δύνανται νὰ μὴ πληρόνωσιν, οἵτινες δὲν ἔχουσι χαμοθεόν. Ἄλλως τε δὲ οἱ ἔμμεσοι φόροι, οἱ φόροι οἱ ἐπὶ τῆς καταναλώσεως, αὐτοὶ εἶναι καταναγκαστικοί· δὲν ἀφίνουν ἐλλείμματα, καὶ τοιούτους τίθησιν ἡ κυβέρνησις.

* *
*

Ἐννοήσατε τώρα τὸν κ. Τρικούπην; Ὁ ἄνθρωπος θέλει προϋπολογισμὸν βαρύν, προϋπολογισμὸν παχύν. Εἶνε οἰκογενειάρχης· ἔχει νὰ διαθρέψῃ πολυμελῆ οἰκογένειαν· τὴν πλειονοψηφίαν του δηλαδὴ ἐν τῇ Βουλῇ καὶ τοῦ κόμματός του ἐν τῷ τόπῳ. Σκοπὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶνε αὐτός· τίποτε ἄλλο. Διὰ τοῦτο, πλὴν τῶν *λερμπαλὲρ* ἐκείνων περὶ θέσεως τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἡ ὁποία θέσις ἐν ὥρᾳ πάλιν κινδύνου ὑπὸ τρικουπικὴν διοίκησιν θὰ εὑρεθῇ—νὰ εἶσθε βέβαιοι περὶ τούτου—μὲ δυώμισυ πεζοὺς καὶ μὲ ἑνάμισυ πυροβολητήν, οὐδεμίαν μεταρρύθμισιν εἰσάγει ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, δυναμένην νὰ ἰσοφαρίσῃ πρὸς ταιαύτην αὐτοῦ πολυτέλειαν. Τὰ πάντα ἀφίνει ὅπως ἦσαν, ὅπως δηλαδὴ δὲν ἦσαν· καὶ μὲ τὰ 80 ἑκατομμύρια θὰ εὑρεθῶμεν χωρὶς στρατόν, χωρὶς ναυτικόν, χωρὶς δικαιοσύνην, χωρὶς διοίκησιν, καὶ ταῦτα μὲν ἀρνητικῶς, θετικῶς δὲ μὲ χωροφυλακὴν ραβδίζουσαν, μὲ ὄργανα διοικήσεως λῃστεύοντα, μὲ ὄργανα τοῦ στρατοῦ τρώγοντα τὴν φορβὴν τῶν ἵππων καὶ καταντῶντα ἡμίονον 800 φρ. νὰ πωλῆται εἰς τὸν κ. Ἀγαθοκλῆν ἀντὶ 80, διὰ νὰ τὸν μεταπωλήσῃ

---

3 ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ 3

Ο ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

(Συνέχ. ἴδ. ἀριθ. 424)

— Καλὰ θὰ ἤτανε νὰ εἴχαμε λίγο φεγγάρι, μὰ τώρα τὰ μάτια μας συνειθήσανε στὸ σκοτάδι.

— Ναὶ ἀρχίζω νὰ βλέπω ὀλίγον καλλίτερα ἢ πρὸ ὀλίγου, σᾶς εὐχαριστῶ δὲ μυριάκις, κύριε, διὰ τὸν κόπον τὸν ὁποῖον ἐλάβετε πρὸς χάριν μου, ὅστις σᾶς εἶμαι ἄγνωστος καὶ σκέπτομαι πῶς θὰ εἰμπορέσω νὰ σᾶς ἐκδηλώσω τὴν εὐγνωμοσύνην μου.

— Ἔλα δά, ἀφῆστέ τα αὐτά.

— Σᾶς ἔκαμα νὰ ἐνοχληθῆτε πολύ, εἰς τοιαύτην ὥραν μάλιστα.

— Ἔτσι κ' ἔτσι ἄρχισα μία δουλιά, πρέπει νὰ τὴν ἀποτελειώσω.

— Ὦ! δὲν θὰ λησμονήσω ποτὲ τὴν μεγάλην σας περιποίησιν.

— Εὐαρεστεῖσθε τώρα νὰ μοὶ εἴπητε διατί ὁ φύλαξ τοῦ πύργου ἐξέλεξε τὴν ὥραν αὐτὴν τῆς νυκτὸς πρὸς ἐπίσκεψιν;

— Εἶνε ἁπλούστατον, κύριε· διότι ἀναχωρεῖ αὔριον πολὺ πρωΐ. Μεταβαίνει εἰς Ἐλβετίαν διὰ νὰ ἴδῃ ἕνα τῶν ἀδελφῶν του, ὅστις, ὡς φαίνεται, εἶνε ἄρρωστος βαρειά. Θὰ μείνῃ κοντὰ δεκαπέντε ἡμέρας, καὶ θ' ἀνχωροῦσε προτίτερα ἂν εἶχε τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὸ ταξειδιόν του χρήματα. Εἶνε περιττὸν νὰ σᾶς 'πῶ ὅτι τὸ μικρὸν ποσὸν τὸ ὁποῖον διὰ τοῦ δώσετε συνετέλεσε πολὺ εἰς τὴν καλὴν ὑποδοχήν, τὴν ὁποίαν μοῦ ἔκαμε· γιὰ αὐτὸ εἶνε προθυμότατος ν' ἀποκριθῇ εἰς τὰς ἐρωτήσεις σας.

Μετὰ μικρὸν οἱ δύο ἄνδρες διέβαινον ἔμπροσθεν τοῦ μύλου, καὶ ἀφοῦ ἐπροχώρησαν ἐπὶ εἴκοσι περίπου βήματα ἔστησαν. Ὁ Βλαιρὼ περιέβλεψε περὶ ἑαυτόν, ὡς εἰ ἤθελε νὰ διαπεράσῃ τὸ βλέμμα του τὴν σκοτίαν· εἶτα δὲ σκεφθεὶς ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν τῆς νυκτὸς οὐδεμίαν εἶχε νὰ φοβηθῇ κατασκοπίαν ἐμειδίασε παραδόξως.

— Κύριε Κάρολε Σεβρὺ, εἶπεν, ἀπ' ἐδῶ ἀπ' αὐτὸ τὸ γεφυράκι θὰ περάσετε τὸν ποταμόν.

— Τί; δὲν θὰ ἔλθητε σεῖς μαζῆ μου, ἠρώτησε ζωηρῶς ὁ νέος.

— Ὄχι.

— Διατί;

— Γιατί θ' ἀγριέψῃ ὁ φύλαξ.

— Καὶ ὅμως. . .

— Μοῦ εἶπε παστρικὰ πῶς δὲν πρέπει νὰ σᾶς συνοδεύσω.

αὐτὸς εἰς τοὺς Ἄγγλους ἀντὶ χιλίων, μὲ δικαστήρια καταστρέφοντα συμφέροντα καὶ περιουσίας, μὲ φυλακὰς λαιμητόμους, μὲ ἐνόρκους ἀγοραζομένους, μὲ σχολεῖα φυλακὰς, μὲ Πανεπιστήμιον τραμπούκων, μὲ ἀγροτικὸν ζήτημα, μὲ γεωργίαν ἐξηντλημένην, μὲ βιομηχανίαν εἰς τὸ μηδέν.

Ὕστερα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ, τὸ ζήτημα τοῦ προϋπολογισμοῦ, κύριε Τρικούπη, δὲν εἶνε ψυχολογικὸν, ὡς τὸ ὠνομάσατε· εἶνε καθαρῶς **στομαχολογικόν**· πρόκειται νὰ ἴδωμεν ἂν θὰ τρῶτε σεῖς μόνον ἢ ἂν θὰ τρώγῃ καὶ ὁ λαός.

Καλιβὰν

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ὁ Ἐπιστημονικὸς Σύλλογος *Σωκράτης* ἀναγγέλλει χορὸν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Δημαρχείου ὑπὲρ τοῦ ἐνταῦθα Δημ. Νοσοκομείου ἡ *Ἐλπίς*. Θεάρεστος ὁ σκοπὸς· καὶ τὸ μέσον πιστεύομεν ἐπίσης θεάρεστον, διότι καὶ τὰ Χερουβεὶμ καὶ τὰ Σεραφεὶμ, ἂν δὲν μᾶς ἀπατᾷ ὁ Δαμαλᾶς, χορεύουν ἐνίοτε *καδρίλιες* ἢ *λανσιέ*. Δὲν πιστεύομεν νὰ εἰσπραχθῇ μέγα ποσὸν· διὰ τοῦτο ὅ,τι εἰσπραχθῇ προτείνομεν νὰ μὴ ῥιφθῇ εἰς τὸ κοινὸν Ταμεῖον τοῦ Νοσοκομείου, ἀλλὰ νὰ χρησιμεύσῃ τώρα τὰς ἀποκρέω πρὸς μεταβολήν τινα πολυτελεστέραν τῆς συνήθους τῶν ἀσθενῶν τροφῆς, καὶ μάλιστα τῶν ἐν ἀναρρώσει. Μερικὰς φιάλας φερ' εἰπεῖν, οἴνου Οἰκονόμου, κάνένα γλύκυσμα, κἀνένα τσάϊ. Ταῦτα κυρίως, κύριοι Σωκρατικοὶ, καὶ ξεποδαριασθῆτε χορεύοντες.

Ἡ ἀπαίτησις τῶν καλποποιῶν νὰ πληρωθοῦν ἐκ συστάσεως 6,90 τὴν κάλπην, στοιχίζουσαν ἐν Εὐρώπῃ φρ. δύω, ἀποκαλύπτει κοινωνικὴν κατάστασιν ἐκ τῶν ἀνωμαλωτέρων. Ὅταν ἀπέναντι τοῦ δημοσίου ζητοῦν νὰ ἐπιβάλωσι τοιαύτας τιμὰς, ὁ ἰδιώτης *αὐτοδικαίως* εἶναι θῦμα. Καὶ ἔπειτα δὲν θέλετε νὰ ῥίψητε ὅλους τοὺς τελωνιακοὺς δασμοὺς, ἀκούετε, ὅλους, διὰ νὰ κατορθωθῇ ἡ ἑλληνικὴ χειραφέτησις. Τώρα οἱ μὲν εἴμεθα δοῦλοι τῶν δέ.

Οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως τοῦ Α' Γυμνασίου προετοιμάζουσι διὰ τὴν προσεχῆ τετάρτην θεατρικὴν παράστασιν ἐν τῷ χειμερινῷ Θεάτρῳ, αἱ εἰσπράξεις τῆς ὁποίας θὰ χρησιμεύσουν ὡς ἔρανος εἰς τὸν πρὸς ἀνίδρυσιν ἀνδριάντος τοῦ Γλάδστωνος ἀνοιχθέντα ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου κατάλογον. Θὰ παρασταθῇ δὲ *Πάνθεια ἡ Σουσὶς* τοῦ καλοῦ καθηγητοῦ των κ. Ἀντωνιάδου. Τοιαῦται ἐνασχολήσεις τῶν Γυμνασιαστῶν μας εἶναι ἄξιαι πολλῆς ἐνθαρρύσεως. Ἂς προσέξουν εἰς τὴν ἀπαγγελίαν. Νὰ ἦναι φυσική. Οὕτω θ' ἀποφύγωσι τὴν μονοτονίαν. Καλλίτερα οἱ νέοι τῶν γυμνασίων νὰ γνωρίζουν ἀπαγγελίαν, παρὰ κλειδοκύμβαλον. Τὰ εἰσιτήρια τῆς παραστάσεως θὰ τὰ δανείμῃ ἐπιτροπὴ μαθητῶν.

Εἰς τὸ Στρατιωτικὸν πεζοδρόμιον εἶχε συστήσει σχολὴν ἱππασίας πρὸ ἔτους καὶ ἐπέκεινα ὁ κ. Γεώργιος Πολυχρονόπουλος, πρῶτος αὐτὸς εἰσαγαγὼν εἰς τὴν νεολαίαν μας τὸν κλάδον τοῦτον τῆς ἐλευθερίου ἀνατροφῆς. Μανθάνομεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐσχάτως τοῦ ἔκλεισε τὸ ἱπποδρόμιον· δὲν πιστεύομεν νὰ ἔγεινε τὸ πρᾶγμα διαταγῇ τοῦ ὑπουργοῦ, ἐφ' ᾧ καὶ ἐλπίζομεν ὅτι θὰ ἀνακληθῇ ἡ ἀπαγόρευσις.

Ἔληξε καὶ ἡ ἐκλογὴ τῆς Πιστωτικῆς Τραπέζης ἐν μέσῃ καταιγίδος ἐνθουσιασμοῦ. Ἀποτυχία τοῦ ἀρχηγοῦ κ. Νε-

---

— Ἀλλὰ δὲν γνωρίζω τὸν δρόμον ὅστις φέρει εἰς τὸν πύργον.

— Ὁ γέρων θὰ σᾶς ὁδηγήσῃ, διότι θὰ ἐλθῃ νὰ σᾶς περιμένῃ ἐδῶ πλησίον εἰς μίαν ἀπὸ τὰς θύρας τοῦ κήπου μὲ φανάρια.

— Ἄ !

— Ἂς περιμείνωμεν ὀλίγον.

Σχεδὸν δὲ ἀμέσως ἐφάνη φῶς ἐν ἀποστάσει τεσσαράκοντα ἢ πεντήκοντα μέτρων.

— Τέλος πάντων, νά τος ἔρχεται, εἶπεν ὁ Βλαιρώ· εἶνε ὥρα νὰ σᾶς ἀφήσω.

Ὁ Κάρολος Σεβρὺ ἐδίστασε πρὸς στιγμήν.

— Ἐὰν θέλετε νὰ σᾶς περιμείνω, προσέθηκεν ὁ Βλαιρὼ, θὰ ἔμβω εἰς τὸν μύλον καὶ θὰ μὲ εὑρῆτε ἐκεῖ.

— Ὄχι, ὄχι, εὐχαριστῶ κύριε, ἀρκεῖ ἡ τόση σας περιποίησις· καλὴν ἐντάμωσιν.

— Καλὴν ἐντάμωσιν ! ἀπεκρίνατο ὁ Βλαιρώ.

Ὁ Κάρολος Σεβρὺ ἀποφασιστικῶς καὶ διστάζων διηυθύνθη πρὸς τὴν στενὴν γέφυραν. Ἡ γέφυρα αὕτη, ἓν μόνον ἔχουσα θωρακεῖον, ἦτο κατεσκευασμένη ἀπὸ σανίδας καρφωμένας ἐπὶ δύο ἐλατίνων δοκῶν, στηριζομένων κατὰ τὰ ἄκρα τῆς γεφύρας ἐπὶ λιθίνων παραστατῶν.

— Ὦ ! ὑπέλαβεν αἴφνης ὁ Σεβρὺ ἀφικόμενος σχεδὸν εἰς τὸ μέσον τῆς γεφύρας καὶ ὀπισθοχωρήσας ὀλίγον.

Εἶχεν ἴδει μέλαινα ὄγκον κείμενον ἐπὶ τῆς γεφύρας καὶ φράσσοντα αὐτῷ τὴν διάβασιν· πρὶν ὅμως προφθάσῃ νὰ ἀναγνωρίσῃ ἂν τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐκινεῖτο καὶ ἠγείρετο ἦτο ἄνθρωπος ἢ ζῶον, ἔλαβε κατὰ πρόσωπον καὶ ἐντὸς τῶν ὀφθαλμῶν δρᾶκα λεπτῆς ἄμμου, ἀποτυφλωθεὶς δὲ ἔβαλε κραυγὴν ὀδύνης καὶ τρόμου καὶ ἀφῆκε τὸ θωρακεῖον τῆς γεφύρας θεὶς τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν. Τότε δὲ στιβαραὶ χεῖρες ἥρπασαν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ποδὸς, ὁ δὲ δυστυχὴς μὴ δυνηθεὶς κἂν νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὸν ἐκλονήθη, ἀπώλεσε τὴν ἰσορροπίαν καὶ ἔπεσεν εἰς τὸν Φροὺ, βραγχνὴν καὶ φρικαλέαν βαλὼν κραυγὴν, ἥτις ἀπεπνίγη ἐν τῷ θορύβῳ τοῦ καταρρέοντος ὕδατος. Ἀνῆλθεν ὅμως εἰς τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ ἔρριψεν ἀπελπιστικῶς περὶ αὐτὸν τὰς χεῖρας, ὡς εἰ ἤλπιζε νὰ δράξηται οἱουδήτινος ἀντικειμένου πρὸς σωτηρίαν του· ἀλλ' οὐδὲν ἀπήντησε πλὴν τῆς ἀκατασχέτου δίνης. Καὶ ἐγνώριζε μὲν νὰ κολυμβᾷ, ἀτυχῶς ὅμως ἐνοχλούμενος εἰς τὰς κινήσεις του ὑπὸ τοῦ χειμερινοῦ φορέματός του, τὸ ὁποῖον ἐβάρυνεν ἔτι μᾶλλον, κατέβαλεν ἐσχάτας προσπαθείας ἵνα ἀναπλεύσῃ τὸ ταχὺ ῥεῦμα, τὸ ὁποῖον τὸν παρέσυρε πρὸς τοὺς τροχοὺς τοῦ μύλου. Ἐνόησε τότε ὅτι ἦτο ἀπωλεσμένος, ὅτι παρεσύρθη εἰς ἐνέδραν καὶ ὅτι ἐδολοφονεῖτο ἀνάνδρως.

— Ἡ καϋμένη ἡ γυναῖκά μου, ἡ καϋμένη ἡ γυναῖκά μου ! διενοεῖτο.

Ὦ ! ὁπόσον φρικαλέα ἦτο ἡ στιγμὴ ἐκείνη. Καὶ ἀνθίστατο μὲν εἰσέτι, ἀλλ' ἐξαντληθεὶς τὰς δυνάμεις καὶ μὴ δυνά-

γρεπόντη, τοῦ συγγάμβρου του κ. Μητσοπούλου καὶ τοῦ κ. Εὐαγγέλη Βαλταδζῆ. Ἡ τύχη τῶν μετόχων ἐφάνη εὐμενεστέρα τῶν σχεδίων τῆς κυρίας τριάδος. Ἡ διαχείρησις ἔμεινεν εἰς τὰς αὐτὰς χεῖρας, εἰς ἃς καὶ πρίν. Ἡ πρὸς τὸν κ. Δούμαν ἐμπιστοσύνη ἐξεδηλώθη ὁμόθυμος καὶ αὐθόρμητος. Οὕτως ἀντιπαρῆλθε τὴν κρίσιν τὸ πιστωτικὸν τοῦτο κατάστημα, κρίσιν ἣν ἐδημιούργησαν προσωπικαὶ ἀντιζηλίαι καὶ συμφέροντα.

Μετὰ χαρᾶς ἀναγγέλλομεν ὅτι ὁ ἀγαπητὸς δημοσιογράφος κ. Ἰωάννης Καμπούρογλος διατελεῖ ἐκτὸς κινδύνου.

Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, τὸν προϋπολογισμὸν θὰ τὸν ἔχωμεν. . . καλὸν Πάσχα!

ΒΟΥΛΗ

Τετάρτη –16 *Φεβρουαρίου.*

Ὁ λόγος τοῦ κ. **Μεσσηνέζη.**

Ὁ μόνος ἐκ τῶν ῥητόρων μας περὶ τοῦ ὁποίου, ὁμιλοῦντος, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι δὲν λαμβάνομεν ἀφορμὴν νὰ ἐνθυμηθῶμεν τὸ ὡρολόγιόν μας, ἕνεκα τῆς συντόμου ἐναργείας, ἥτις διακρίνει τοὺς λόγους του.

Ὁ κ. Μεσσηνέζης δὲν εἶνε ἀναλυτικός· καὶ ὅ,τι ἄλλος ἤθελεν εἴπει ῥευστοποιῶν καὶ παντοιοτρόπως ἀναλύων ἐν ταῖς λεπτομερείαις, παρ' αὐτῷ ἐκφράζεται συμπεπυκνωμένον ἐν καλλιεπεῖ ἀποκρυσταλλώσει. Καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην τὰ ἐπιχειρήματα τῆς ἀντιπολιτεύσεως λαμβάνουσι τὴν πανηγυρικωτέραν αὐτῶν περίληψιν, συντελούσης καὶ τῆς ὅλως ἰδιαζούσης ἀπαγγελίας, τῆς ἐμπαθοῦς, καὶ πνευστιώσης, καὶ τοῦ ὅλου εὐθυτενοῦς καὶ ἐπισήμου παραστήματος.

Διεξῆλθεν οὕτω συλλήβδην πάσας τὰς αἰτιάσεις κατὰ τῆς πολιτικῆς τῶν κκ. ὑπουργῶν, οἵτινες, ὡς λέγει, ἐπαγγέλλονται εὔκολοι ὄντες περὶ τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ δὲν πραγματοποιοῦσι· πολιτικῆς μέχρις ἀσεβείας φατριαστικῆς καὶ ἀβούλου, ἀσεβοῦς καὶ ἀναξίας τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς, ὅταν φέρῃ πρὸ ταύτης προϋπολογισμὸν ὄντα κατ' ἐπίφασιν καὶ εἰρηνικὸν καὶ πολεμικόν· ἀλλὰ τὸ κατ' ἐπιφάνειαν εἰρηνικὸν δὲν εἶνε κατ' οὐσίαν πολεμικόν, καὶ τὸ κατ' ἐπιφάνειαν πολεμικόν, δὲν εἶνε κατ' οὐσίαν εἰρηνικόν· ὥστε κατ' οὐσίαν δὲν εἶνε οὐδὲ εἰρηνικός, οὐδὲ πολεμικός, ἀλλὰ προϋπολογισμὸς τοῦ κόμματος, πολιτικῆς συγκεχυμένης, βιαίας καὶ ὑπερφιάλου.

*

Περὶ τοῦ ὁποίου ὁ ἐκ Βώλου βουλευτὴς κ. **Γεωργιάδης,** ὁ γνωστὸς συγγραφεὺς τῶν περὶ *Θεσσαλίας* ἀξιολόγων μελετῶν, ἔχει ἀκριβῶς τὴν ἐναντίαν ἰδέαν, φρονῶν αὐτὸν ἄξιον πάσης συνδρομῆς καὶ ὑποστηρίξεως, ὅσῳ εὐτελεῖς τὰς οἰκονομίας τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Ὁμιλῶν δὲ καὶ περὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις ἀπὸ τοῦ λόγου τοῦ πρωθυπουργοῦ ἐτέθη ἐπὶ τοῦ τάπητος, μήπως, κραυγάζει, ὤφειλε νὰ πράξῃ ὁ Τρικούπης, ὅ,τι ὁ Δεληγιάννης κατὰ τὰ 1878, τρέχων καὶ ἱκετεύων τοὺς πρέσβεις νὰ ἐπέμβωσι; ὄχι· ἐνήργησε θαρραλέως, συνεκέντρωσε διὰ πυρετώδους προσπαθείας στρατὸν εἰς τὰ σύνορα, καὶ ἠνάγκασε νὰ παύσουν αἱ ἐχθροπραξίαι. Ἡ Κυβέρνησις ἐπετέλεσε τόσα καὶ τόσα· ἀλλὰ διατί ἀνυπομονεῖτε; θέλετε ἀμέσως νὰ ἴδητε συντελουμένην τὴν πρόοδον; παρῆλθεν ὁ καιρὸς τῶν θαυμάτων, καὶ τὰ πράγματα διατρέχουσι τὸν φυσικὸν

μενος πλέον νὰ ἀντιπαλαίσῃ κατὰ τῆς σφοδρότητος τοῦ ρεύματος κατήρχετο πρὸς τοὺς ὀλεθρίους τροχούς.

Αἴφνης ἠσθάνθη ὅτι ἔπεσεν ἐντὸς δίνης· ἔβαλε δὲ τελευταίαν κραυγὴν, ἐσχάτην ἀνάμνησιν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τοῦ ν' ἀκουσθῇ, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ τὸν περιεκάλυψεν ἐν τῇ δίνῃ του, περιέστρεψεν αὐτὸν ἐπὶ δευτερόλεπτον καὶ εἶτα τὸν κατεπόντισε.

Τότε ὁ ἀνὴρ, ὅστις ἦτο κατακεκλιμένος ἐπὶ τῆς γεφύρας καὶ ὅστις παρηκολούθησε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν τρομερὰν σκηνὴν, ἠγέρθη καὶ ἔσπευσε νὰ διαβῇ τὸν ποταμὸν καὶ νὰ φθάσῃ ἐκεῖ ἔνθα τὸν ἀνέμενεν ὁ Βλαιρώ.

— Ἐτελείωσεν, εἶπεν ὑποκώφως.

— Ἐπνίγη;

— Ναί.

— Εἶσαι ὅμως βέβαιος περὶ τούτου;

Ὁ Πρενσὲ ἀνέτεινε τοὺς ὤμους.

— Ὡς προεῖδον, εἶπε, ἔπεσεν εἰς τὸν στρόβιλον ὅστις τὸν κατεπόντισε, τώρα δὲ θὰ εἶναι ἀποκάτω ἀπὸ κανένα τροχὸν τοῦ μύλου.

Ὁ Βλαιρὼ διετέλεσεν ἐπὶ στιγμὴν σιωπηλὸς, εἶτα δὲ μετ' ἀπαισίου φωνῆς ἐψιθύρισεν.

— Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος μᾶς ἠνώχλει καὶ ἔπρεπε ν' ἀποθάνῃ. Τώρα δὲν ὑπάρχει πλέον ὁ κίνδυνος ὁ ὁποῖος μᾶς ἠπείλει. Ἂς ἀναχωρήσωμεν, διότι δὲν ἔχομεν πλέον τίποτε νὰ κάμωμεν ἐδῶ.

Οἱ δύο ἄθλιοι ἐγένοντο ἄφαντοι ἐν τῇ σκοτίᾳ τῆς νυκτὸς, ἀπέναντι δὲ τοῦ ποταμοῦ τὸ φῶς ἐξηφανίσθη αἴφνης.

Ε'

Περὶ ὄρθρον τῆς ἐπιούσης χωρικὸς ἐκ Βλαινκοὺρ μετέβαινεν εἰς τὸν μύλον παραπορευόμενος τὸν ποταμὸν, εἶχε δὲ τὰς χεῖρας ἐν τοῖς θυλακίοις τῆς ἀναζυρίδος αὐτοῦ, ἵνα προφυλάττῃ αὐτὰς ἀπὸ τοῦ ψύχους καὶ περιεπάτει ταχέως, συρίζοντος τοῦ ἀνέμου εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὁ χωρικὸς ἔρριπτεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ Φροὺ, οὗ τὰ ὕδατα ἐμειοῦντο ἐπαισθητῶς. Αἴφνης δὲ, τεσσαράκοντα ἢ πεντήκοντα βήματα ἄνω τοῦ μύλου, προσέβαλε τὴν ὅρασιν αὐτοῦ ἀντικείμενόν τι, οὗ δὲν διέκρινε καλῶς τὸ σχῆμα.

— Πᾶ! νόστιμο αὐτὸ, ἐψιθύρισε, νομίζει κανεὶς ὅτι ἄνθρωπος εἶνε ἀπάνω σ' τὴν ἄμμον.

Καὶ ἵνα ἐννοήσῃ καλῶς τὴν σημασίαν τῆς ἀνακαλύψεώς του, ἐπροχώρησεν ἠρέμα ἐπὶ τῆς ἰλύος, εἰς ἣν ἐβυθίζοντο οἱ πόδες του, ἀφικόμενος δὲ πλησίον τοῦ ἀντικειμένου, πρὸς ὃ διηυθύνετο καὶ ὅπερ κατ' ἀρχὰς ἐξέλαβεν ὡς μέγα τι μα, ἔβαλε πεπνιγμένην ἀναφώνησιν. Ἦτο πράγματι πινον ὄν, ἄνθρωπος κατακείμενος πρηνὴς καὶ ἐβ πόδας, τοὺς βραχίονας, τὴν ἑτέραν τῶν χειρῶ

αὐτῶν ῥοῦν. Ἐπὶ τῆς Θεσσαλίας ἡ Κυβέρνησις ἀπέκτησε τίτλους εὐγνωμοσύνης, κλπ.

Εἰς τοῦ κ. Γεωργιάδου τὴν ῥέουσαν ἀπὸ τοῦ Βήματος εὐφράδειαν ἀποβλέποντες ἀπεκάλεσαν αὐτὸν τὸν *Λομβάρδον τῶν νέων ἐπαρχιῶν*· ἀλλ' ὅ,τι ὑπάρχει προσόμοιον καθ' ἡμᾶς δύναται νὰ συνίσταται μόνον εἰς τὰς κοινὰς πολιτικὰς δοξασίας, καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν παίδευσιν, ἰατροῦ ὄντος καὶ τοῦ κ. Γεωργιάδου· ὡς πρὸς τὴν εὐγλωττίαν, μὲ τὴν ἀλήθειαν, τολμῶ νὰ θέσω ὑπὸ ἀμφισβήτησιν τὴν ὁμοιότητα μεταξὺ τῆς ἀκατασχέτου καὶ χαριτωμένης ἐξ ὑπογυίου *καντάδας* τοῦ Ζακυνθίου ὑπουργοῦ, καὶ τῆς ἀκατασχέτου *τρουμπέτας* τοῦ θεσσαλοῦ ἀντιπροσώπου, ἥτις ἐν πολλοῖς προδίδεται ὄζουσα λυχνίας. . .

*

Κοντεύομεν νὰ συνειθίσωμεν καὶ τὸν κ. **Δημητρακάκην**· καὶ ἂν δὲν δυνάμεθα ἀκόμη νὰ ξεκαθαρίσωμεν καλὰ ἀπὸ τοὺς ἤχους τῆς φωνῆς του τὰ λόγια του, μολονότι ἐκ τῶν προτέρων γινώσκοντες ὅτι ἡ ἄναρθρος ἐκείνη ἀπήχησις εἶνε ἡ μουσική, οὕτως εἰπεῖν, παράστασις τῆς ἀντιπολιτεύσεως κατὰ Τρικούπη ὑπὸ τὴν ἀποτομωτέραν καὶ ἀθυροστομωτέραν αὐτῆς ἔκφανσιν, ἀλλὰ τὸν ἀντικρύζομεν εὐαρέστως ἐπὶ τοῦ Βήματος: εἶναι ἄξιον περιεργείας τὸ σῶμα ἐκεῖνο τὸ κυρτὸν ἐντὸς τοῦ ἀκόμψου ἐπενδύτου, ὡσεὶ καμπτόμενον ὑπὸ τὸ βάρος τῆς σπαρτιατικῆς τοῦ λέγοντος τραχύτητος, ἐκεῖνος ὁ αἰώνιος ἐπὶ τοῦ Βήματος περίπατος μὲ τρόπον τόσῳ παράξενον, προσομοιότατος μᾶλλον πρὸς βηματισμὸν χορεύοντος τὸν συρτόν, ἢ ἐνίοτε πρὸς βῆμα κυνηγοῦ μὲ τ' ὅπλον ἀνὰ χεῖρας παρακολουθοῦντος τὸ θήραμά του, ἐκεῖνος ὁ βραχίων ὁ σειόμενος ἐν πάσει δυνάμει κατὰ τὰς στιγμὰς τῶν θυελλῶν τὰς ὁποίας συνήθως διεγείρει, ὡσεὶ νὰ ὑποδεικνύῃ ὅτι καταλληλότερον δύναται νὰ ἐπαντᾷ πρὸς αὐτὰς μὲ τὸ χέρι του, ἢ μὲ τὴν γλῶσσάν του.

Καὶ δὲν μεριμνᾷ περὶ λόγου ἔχοντος ἀρχὴν καὶ μέσον καὶ τέλος· διὰ λόγια μόνον φροντίζει. Τώρα τὰ ἔχει μὲ τὸν Τρικούπην· καὶ τὰ *σου* καὶ *σου* δίνουν καὶ πέρνουν:

— Πολλὰς πύλας ἔκρουσες πρὶν φθάσῃς εἰς τὴν πρωθυπουργικὴν πύλην, ὑπὸ τὸν Ζαΐμην, ὑπὸ τὸν Βούλγαρην, ὑπὸ τὸν Κουμουνδοῦρον!

— Ἐσκότωσαν τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, γιατί εἶχες στείλει τὰ πλοῖά σου.

Καὶ τώρα στρέφει πρὸς τὸν Καλλιγᾶν:

— Κύριε ὑπουργέ, ποῦ εἶνε ἡ ζωηρότης σου;

Καὶ καθεξῆς.

Ὁμιλῶν περὶ τοῦ μεθοριακοῦ ζητήματος, φροντίζει πάντοτε νὰ συνοδεύῃ ἐν τοῖς λόγοις του τὸ Καραλῆ Δερβὲν μὲ τὸ *Σιδηροπαλοῦκι*. Καὶ τόσον συχνὰ τὸ ἐπρόφερεν, ὥστε ἐνόμιζέ τις ὅτι ἐν ἐλλείψει πραγματικοῦ, ἀρκεῖται νὰ τὸ ἐπισείῃ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ μὲ τὰ λόγια μόνον.

Πρὸ παντὸς ὁ κ. Δημητρακάκης εἶναι ζωντανὴ ἀποθήκη ἱστορικῶν λεπτομερειῶν καὶ γεγονότων ἀφορώντων τὴν ἀπὸ τοῦ 1830 μέχρι σήμερον πολιτικὴν ἡμῶν διοίκησιν· τῶν γνώσεών του τούτων ἀφειδῆ ποιεῖται ἀπὸ τοῦ Βήματος χρῆσιν, καὶ πρὸ πάντων σήμερον, ἔνθα ὁ λόγος καὶ περὶ *Δημητρακάκη* τινός, ἐπάρχου κατὰ τὸ 1858, πολλὰ κατορθοῦντος καὶ οὐδὲ δι' ἑνὸς παρασήμου ἀμειφθέντος.

*

Ἀλλ' ἡ συνεδρίασις κατ' ἐξοχὴν χρωματίζεται ὑπὸ τοῦ κ. **Χατζοπούλου**, ὁ ὁποῖος, ὁμιλοῦντος ἔτι τοῦ Δημητρακάκη, ἀναμένει τὴν σειράν του ἀνησύχως καὶ ἐν συννοίᾳ βηματίζων κατὰ συντόμους γύρας ὄπισθεν ἑνὸς τῶν στύλων τοῦ Βουλευτηρίου. Ἡ *μὴ ἐκτελεσθεῖσα συναλλαγή*, ἡ καταγγελλομένη ἐν τῷ λόγῳ τοῦ πρωθυπουργοῦ, τὸν φέρει ἐπὶ τοῦ Βήματος. Καὶ ἐπειδὴ ὑπὸ τόσον αἰσίους οἰωνοὺς χωρεῖ εἰς τὸ στάδιόν του, καὶ ἐνθουσιωδῶς ἠκούσθη ὑπὸ τῆς ἀν-

---

φόρον καὶ τὸ ὄπισθεν μέρος τῆς κεφαλῆς κεκαλυμμένον ὑπὸ τῆς ἄμμου.

— Ὦ! ὤ! εἶπε καὶ πάλιν, ἐνῷ σύσσωμος, ἀνερρίγησεν, ἠνωρθώθησαν δὲ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς του.

Ἐν τούτοις ἔκυψε καὶ ἤψατο τῆς χειρὸς τοῦ ἀνθρώπου, ἣν δ' αὖτη κατάψυχρος καὶ ἀπεσκληρυμένη· ἀλλὰ τὸ θάρρος του δὲν ἔφθασε περαιτέρω καὶ ἐγερθεὶς ὠχρός, μὲ βλοσυροὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τρέμων σπασμωδικῶς ἤρξατο νὰ φεύγῃ καταπεφοβισμένος, λησμονήσας πλέον, ὅτι εἶχεν ἐργασίαν ἐν τῷ μύλῳ καὶ τρέχων, ὡς εἰ ἐδήχθη τὴν πτέρναν ὑπὸ φαλαγγίου. Ἐπειδὴ τῷ ἐπῆλθε κατὰ νοῦν ἡ ἰδέα, ὅτι ὤφειλε νὰ ἀνακοινώσῃ τὸ πρᾶγμα πρὸς τὸν δήμαρχον ἐξηκολούθησε τὸν ταχὺν αὐτοῦ δρόμον διευθυνόμενος πρὸς τὴν κατοικίαν τοῦ δημοτικοῦ τούτου ὑπαλλήλου, πρὸς πάντας δὲ οὓς ἀπήντα καθ' ὁδὸν ἐκραύγαζεν:

— Ἕνας πνιγμένος εἰς τὴν καταβάθραν τοῦ μύλου!

Ἐντὸς ὀλίγου οἱ πένθιμοι οὗτοι λόγοι διεδόθησαν καθ' ὅλον τὸ χωρίον ἀστραπιαίως, οἱ δὲ κάτοικοι ἐγκατελίμπανον τὰς ἐργασίας αὐτῶν, ἐξήρχοντο τῶν οἰκιῶν των καὶ ἔτρεχον ἔντρομοι, κραυγάζοντες καὶ χειρονομοῦντες, πρὸς τὸ μέρος ἔνθα εὑρέθη ὁ νεκρός· ἦσαν δ' ἐκεῖ συνηγμένοι ἐπέκειτο

— ξήκοντα, ὅτε ἀσθμαίνων ἀφίκετο ὁ δήμαρχος, συντὸ μέσον ὑφ' ἑνὸς τῶν δημοτικῶν παρέδρων καὶ ὑπὸ τοῦ

Εἶχεν ἴδει

εὑρίσκετο ἐν τῇ αὐτῇ εἰσέτι θέσει, διότι οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ τὸν ἐγγίσῃ· ἀλλ' ἐκ τοῦ φορέματος καὶ μόνου ἐβεβαιώθησαν, ὅτι δὲν ἦτο χωρικός, ἀλλὰ ξένος, καὶ τοῦτο καθησύχασέ πως αὐτούς, φοβηθέντας κατ' ἀρχάς, ὅτι συγγενής τις αὐτῶν ἐτύγχανεν ὤν.

Ὁ δήμαρχος εὐχερῶς διεπιστώσατο, ὅτι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἔπεσε τῇ προτεραίᾳ ἢ τῇ νυκτὶ εἰς τὸν Φροὺ καὶ ὅτι ἀφοῦ παρεσύρθη ὑπὸ τοῦ ρεύματος, ἡ δίνη τὸν ἔρριψεν εἶτα πρὸς τὴν ὄχθην, ἔνθα ἐλαττωθέντα τὰ ὕδατα τὸν ἀφῆκαν.

Μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης πάντες ἀπέδωκαν τὸν πνιγμόν του εἰς τυχαῖον δυστύχημα. Κατὰ πρόσκλησιν τοῦ δημάρχου δύο χωρικοὶ ἐσήκωσαν τὸν νεκρὸν καὶ τὸν μετήνεγκον ὀλίγον ἀπωτέρω ἐπὶ τῆς ζηρᾶς, ἔνθα ἐξήπλωσαν αὐτὸν ὑπτίως· τότε δ' ἔπλυναν τὸ πρόσωπόν του καὶ ὅσον ἠδύναντο τὴν ἐπὶ τῶν φορεμάτων αὐτοῦ ἰλύν.

Ἐπὶ τοῦ προσώπου ὑπῆρχον πολλοὶ μώλωπες καὶ οὐκ ὀλίγαι ἀμυχαί, ἀλλὰ ταῦτα οὐδὲν τὸ ἄπορον ἐπαρουσίαζον, καθότι ἀπεδόθησαν εἰς τὸ ὅτι τὸ σῶμα ἐκυλίσθη ἐπὶ αἰχμηρῶν πετρῶν ἢ καὶ ὅτι περιεπλάκη εἰς ῥίζας δένδρων περὶ τὸν ποταμὸν φυομένων, ταὐτοχρόνως δ' ἐξηγήθη καὶ τὸ σχίσιμον τῶν ἐνδυμάτων αὐτοῦ. Ἀκολούθως εἶδον, ὅτι ὁ ἕτερος τῶν βραχιόνων ἦτο συντετριμμένος.

— Α! τὸν καϋμένον! ἀνέκραξε γυνή τις, ἔπεσε μέσα εἰς τοὺς τροχοὺς τοῦ μύλου!

— Θαρρῶ πῶς ἡ θειὰ Ριγὼ δὲν ἀπατᾶται, εἶπεν ὁ δήμαρχος.

τιπολιτεύσεως, ὅσῳ τραχεῖαν εἰς τοὺς λόγους του κοπίδα ἀπεπειράθη νὰ μεταχειρισθῇ ἡ συμπολίτευσις, κρίνομεν καλὸν ὅσον οἷον τε πιστῶς νὰ διαλάβωμεν περὶ αὐτοῦ.

Εἶπε περίπου ἐν ἀρχῇ: «Δὲν εἶχον ἀφορμὴ νὰ ὁμιλήσω πάλιν· τὸ θέμα εἶνε εὐτελὲς καὶ ταπεινόν, ὡς διετυπώθη ὑπὸ τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ. Τίνα ἀνάγκην ἔχει δικαστὴς ἀδέκαστος κηρύττων ὅτι προτάσεις δωροδοκίας τῷ ἐγένοντο; τίνα ἀνάγκην ἔχει παρθένος νὰ δημοσιεύσῃ ὅτι προτάσεις ἀνήθικοι τῇ ἐγένοντο καὶ τὰς ἀπέρριψε; εἶνε τοῦτο νέα πολιτικὴ σχολή, καὶ ὀφείλομεν νὰ τὴν γνωρίσωμεν. Πρέπει ὁ βουλευτὴς νὰ μεταβάλλεται ἀπὸ ἐλέγχοντος εἰς ἐλεγχόμενον; Εἴδομεν πολλὰς κυβερνήσεις ἴσας μὲ τὴν παροῦσαν τὸ ἀνάστημα, δεχομένης τὰ βέλη τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἀλλ' οὐδέποτε ἠκούσθη μέχρι τοῦδε ἔκφρασις τοιαύτη παρὰ πρωθυπουργοῦ περὶ βουλευτῶν.

Καὶ ποῖος εἶνε ὁ λόγος τῆς ἐκτάκτου ταύτης ὀργῆς, ἐνῷ τόσῳ μετριοπαθὴς ἐδείχθη ἡ ἀντιπολίτευσις; εἶνε ἡ σπουδαιότης, μεθ' ἧς ἡ ἀντιπολίτευσις προέβη εἰς τὰς ἐνεργείας της. Ὡς πρὸς ἡμᾶς δέ; ἡμεῖς δὲν εἴπομεν, ὅτι *ἀπολύτως* εἰσεχωρήσαμεν, ἀλλὰ διαφωνοῦμεν εἰς ὡρισμένα ζητήματα. Μόνον ὅταν κανεὶς εἶνε προσκεκολλημένος εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ὑπουργοῦ μένει πιστὸς εἰς τὸ σύστημα; μήπως πολιτικὸν πρόγραμμα εἶνε ὁ ἐπενδύτης σας, καὶ ὀφείλομεν νὰ τὰ κρατῶμεν σφιγκτά; δὲν ἐξετάζονται ποτὲ τὰ ψυχολογικὰ αἴτια. Πῶς ἐνῷ συστηματικῶς καὶ ὡρισμένως ἐργαζόμεθα, μᾶς κατηγορεῖτε ἐπὶ συναλλαγῇ; μὴ νομίσητε ὅτι ἐντείνοντες τὴν φωνὴν δύνασθε νὰ ἀναιρέσητε τὰ ἀνεπίδεκτα ἀναιρέσεως· διότι ἡ κοινωνία δὲν ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὸ σθένος τῆς φωνῆς.»

Καὶ ἕως ἐδῶ ἡ προσοχὴ, μεθ' ἧς ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν πτερύγων ὁ ῥήτωρ ἠκροᾶτο, δὲν εἶχε διαταραχθῆ· ἀλλ' ὅταν εἶπεν ὅτι «ὑπάρχει εἰδικὸς λόγος εἰς τὴν καρδίαν τοῦ κ. Τρικούπη διὰ νὰ αἰσθάνηται ἰδίαν ἀγανάκτησιν καθ' ἡμῶν, ἀλλὰ τοῦτο προέρχεται διότι βλέπει τὴν ἰδίαν αὐτοῦ συνείδησιν ἐλέγχουσαν τὰς πράξεις του», ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ κ. *Βουδούρη*:

— Πέντε γράμματά σας εὑρίσκονται εἰς χεῖρας τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης· ὅλα τὰ ξέρομεν.

Καὶ τότε θόρυβος καὶ συνταραχὴ ἐγείρεται, ἐκ μὲν τῆς συμπολιτεύσεως πολλῶν ὁμοῦ ἀναπτυσσόντων καὶ διαμορφούντων τὴν ἀρχικὴν τοῦ κ. Βουδούρη φρᾶσιν κατὰ πρόσωπον τοῦ ῥήτορος, ἐκ δὲ τῆς ἀντιπολιτεύσεως κραυγαζόντων νὰ μὴ δίδῃ προσοχὴν εἰς τὰ τοιαῦτα.

Ἀλλ' ὁ κ. Χατζόπουλος: «Εὐχαριστοῦμαι διότι ἦλθε καὶ αὐτὸ τὸ ζήτημα, καὶ ἂς ἦνε ταπεινόν. Νὰ φέρετε τὰς ἐπιστολάς μου νὰ τὰς ἀναγνώσω ἀπὸ τοῦ Βήματος· ἠνόουν νὰ προσφέρω τὰς ὑπηρεσίας μου· ὄχι νὰ λάβω· δὲν εἶνε ὅρος συναλλαγῆς αὐτό· σεῖς προύκαλεῖτε τοιαύτας συστάσεις: *δὲν μοῦ συσταίνεις κἀνὲν πρόσωπον;* διὰ νὰ πάρετε τὴν ὑπογραφὴν καὶ νὰ τὴν μεταχειρισθῆτε. Ἂς ἐνθυμηθῇ ὁ κ. πρωθυπουργὸς, ἐὰν τῷ ὡμίλησά ποτε περὶ συναλλαγῆς.»

Καὶ προχωρεῖ ὑπενθυμίζων ἐν ἀποστροφαῖς πρὸς τοὺς κκ. ὑπουργοὺς τὰς μετ' αὐτῶν συνδιαλέξεις των: «Ἐνθυμεῖσθε, κ. Λομβάρδε, ὅτε σᾶς εἶπον ὅτι τὸ μόνον ρουσφέτι, τὸ ὁποῖον ἠδυνάμην νὰ δεχθῶ παρ' ὑμῶν, εἶνε ἡ παῦσις τῆς συναλλαγῆς;

Λομβάρδος: Ἐνθυμοῦμαι καὶ αὐτὸ, καὶ πολλὰ ἄλλα.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἐπέρχεται εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἱστορίας τῆς συναλλαγῆς ἐπιχειρῶν ἐκεῖθεν, ἐξ ἀναλύσεως μερῶν τινων τῶν πρωθυπουργικῶν λόγων, μεμφομένων τὴν ἀντιπολίτευσιν ἐπὶ διαχαράξει στενοῦ κύκλου συζητήσεως, ἐκδρομὰς εἰς παρελθούσας κοινοβουλευτικὰς συζητήσεις πρὸς ὑπόδειξιν τοῦ ἐπιπολαίου μεθ' οὗ ἡ Κυβέρνησις διεχειρίσθη σπουδαιότατα ζητήματα· ὁ ἐπίλογος τοῦ λόγου τοῦ κ Τρι-

---

— Καλὲ, ἐκεῖνο φαίνεται! ἔμπλεξεν εἰς κἀνένα τροχὸν ὁ ὁποῖος ἔσχισεν ἔτσι τὸ πρόσωπον, εἶπεν ἡ γυνὴ κατευχαριστηθεῖσα ἐκ τῆς ἐπιδοκιμασίας τοῦ δημάρχου.

— Ἔλα, εἶπειν οὗτος, πλησιάσατε ὅλοι καὶ παρατηρήσατε.

Ἀμέσως δὲ ὁ περὶ τὸν νεκρὸν κύκλος κυρύνθη καὶ οἱ ὄπισθεν τῶν ἄλλων εὑρισκόμενοι ἠδυνήθησαν κατὰ σειρὰν νὰ παρατηρήσωσι τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ πνιγμένου.

— Λοιπὸν τὸν ἀναγνωρίζει κἀνείς σας; ἠρώτησεν ὁ δήμαρχος.

Οἱ χωρικοὶ προσέβλεψαν ἀλλήλους ἐρωτώμενοι διὰ τοῦ βλέμματος, ἀλλ' οὐδεὶς αὐτῶν ἀπεκρίνατο.

— Εἶνε λοιπὸν ἄγνωστος, ἐψιθύρισεν ὁ δήμαρχος.

— Ἴσως ἔχει ἐπάνω του ἔγγραφα, εἶπεν ὁ ἀγροφύλαξ.

— Ναὶ, ἴσως· ἐρευνήσατε.

Ὁ ἀγροφύλαξ ἠρεύνησε τὰ θυλάκια τοῦ νεκροῦ, εὗρε δ' ἐν πρώτοις λευκὸν ῥινόμακτρον ἄνευ τινὸς σημείου, μικρὸν μαχαίριον μετὰ λαβῆς ὀστρακοδέρμου, εἶτα δὲ χρηματοφυλάκιον περιέχον ἀργυρᾶ τινα νομίσματα καὶ τέλος χαρτοφυλάκιον ἐκ πρασίνου μαροκίνου, ὅπερ ἔδωκε τῷ δημάρχῳ, στις ἀνοίξας αὐτὸ καὶ εὑρὼν διπλωμένα εἰς δύο πέντε ἢ ἓξ ἑκατοντάφραγκα τραπεζικὰ γραμμάτια ἐπικεκολλημένα ἐπ' ἀλλήλων, μηδὲν δ' ἕτερον ἔγγραφον, ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν ἐκδηλώσας ἅμα τὴν δυσαρέσκειαν του.

— Τίποτε, εἶπεν, δὲν εὑρομεν, τίποτε, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ δυνηθῶμεν νὰ βεβαιωθῶμεν ποῖος εἶνε.

Τὰ ἐπ' αὐτοῦ εὑρεθέντα χρήματα ἀπεμάκρυναν πᾶσαν ὑπόθεσιν περὶ κακουργήματος, ἐκ τοὐναντίου δὲ ἐφαίνετο κυρούμενον, ὅτι τυχαίως ὁ ἄγνωστος ἔπεσεν εἰς τὸν ποταμόν.

Ἐν τούτοις δὲν ἠδύναντο ν' ἀφήσωσι τὸν νεκρὸν παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ.

— Νὰ τὸν μεταφέρωμεν εἰς τὸ δημαρχεῖον, εἶπεν ὁ δήμαρχος, ἀφοῦ συνεσκέφθη μετὰ τοῦ δημοτικοῦ παρέδρου καὶ μετὰ τοῦ ἀγροφύλακος.

Ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν μύλον φορεῖον, ἐκάλυψαν αὐτὸ δι' ἀχύρου καὶ ἐπὶ τοῦ ἀχύρου κατέκλινον τὸν νεκρὸν, δύο δὲ εὔρωστοι χωρικοὶ ἐσήκωσαν αὐτὸν καὶ ἐξεκίνησαν.

. . . . . .

(Ἀκολουθεῖ)